

ANALYS AV UNDERVISNINGSMATERIAL UR ETT KÖNSPERSPEKTIV?

Beroende på läroämne används en varierande mängd undervisningsmaterial. Allt material kan undersökas ur ett könsperspektiv, lika så på de sätt som materialet kan presenteras. I detta dokument redogörs för vilka olika delar som kan tas med i analysen.

Syfte: Att lägga ett könsperspektiv på läromedel och dess användning

Övergripande frågor att ställa om materialet

- Vad presenteras?
- Hur presenteras det?
- Presenteras det kritiskt?
- Utmanas stereotypa uppfattningar om kön?

Material

Ur en jämställdhetssynvinkel är det inte bara läromedlens innehåll som är intressant att undersöka, utan alla material och hjälpmedel som används i undervisningssituationen.

Analys kan göras av bland annat:

1. Färdigt producerat textmaterial (hit räknas även webbmaterial):

Läroböcker, arbetsböcker, uppgiftsdatabaser eller lärarhandledningar, tidningar och magasin, lyrik, prosa, facklitteratur, sångtexter, bloggar, nyhetsforum, sociala medier, och webbsidor

2. Annat färdig producerat material:

Video, film, bio, teveprogram, ljudfiler, musik, bilder, serietidningar/strippar, symboler

3. Lärarproducerat material i undervisningen

Kopior (delas ut och/eller visas på dokumentkamera), transparanger/stordia, presentationer (grafiska presentationsprogram, skrivtavla, interaktiv tavla, pekplatta och så vidare), uppgiftsbeskrivningar, uppgifter, examinationsuppgifter (förhör, prov), video, bilder, utvärderingar och annat.

4. Taktill material:

Material och hjälpmedel som används i undervisningen (exempelvis laborieutrustning, mikroskop, levande materia, växter, djur, pysselmaterial, kemikalier, textilier, trä, metall, mat, experimentell utrustning, med mera)

Artefakter som eleverna producerar (exempelvis konst, slöjdhandverk, textilslöjdshantverk, mathantverk med mera)

Reflektionsfrågor:

- Hur används materialen? Exempelvis vilka elever är bekväma med att använda materialet, vem upplevs kunna använda materialen, vem ställer i ordning och vem städar undan?
- Hittas det könsmonster i materialens användning och hur kunde man förebygga det?
- Finns det uppfattningar om att vissa uppgifter, tillvägagångssätt eller viss materialanvändning passar bättre för flickor eller för pojkar?
- Hur kan man utmana dessa föreställningar om kön?
- Vilka medium ges eleverna möjlighet att arbeta med (handfasta praktiska verktyg, teknik och media, färger, former, med flera)?
- På vilket sätt utmanar eller förstärks traditionella föreställningar om kön?
- Hur stor del av materialvalen baseras på elevernas egna val, det vill säga vilka val ges eleverna och hur väljer de?
- Finns det könsmonster som man kunde utmana då uppgifterna ges?
- Hur får eleverna presentera sina utförda uppgifter eller arbeten?
- Vem uppmuntras och hur, finns det skillnader i klassen där kön blir tydligt?

